

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دندانپزشکی حیوانات کوچک (بیماری‌ها و روش‌های تشخیصی)

تألیف

شهرام جمشیدی

محمد مهدی دهقا

مهدیه رضائی

آیدین شجاعی تبریزی

حامد زمان خان ملایری

شماره مسلسل ۷۶۸۶

شماره ۳۳۹۶

انتشارات دانشگاه تهران

عنوان و نام پدیدآور : دندانپزشکی حیوانات کوچک (بیماری‌ها و روش‌های تشخیصی) / تألیف شهرام جمشیدی...
[و دیگران].
موضوعات نشر : تهران: دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری : م، ۳۳۱ ص: مصور، جدول، نمودار.
فهرست : انتشارات دانشگاه تهران: شماره ۳۳۹۶.
شابک : 978-964-03-6507-6
نویسنده/ترجمه/تألیف : فایلا.
پادداشت : تألیف شهرام جمشیدی، محمد مهدی دهقان، مهدیه رضائی، آیدین شجاعی تبریزی.
یادداشت : حامد زمان خان ملایری.
پادداشت : چاپخانه.
موضوع : دندانپزشکی حیوانات.
شناسه افزوده : دی، شهرام، ۱۳۴۵-
شناسه افزوده : دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات.
رده‌بندی کنگره : SF ۸۶۲ د ۳۱۰ ۹۱
رده‌بندی دیویی : ۶۳۰ ۸۵
شماره کتابشناسی ملی : ۳۱۷۱۰۰۲

این کتاب مشمول قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان است. تکثیر کتاب به هر روش اعم از فتوکپی، ریسوگرافی، تهیه فایل‌های pdf، بازنویسی در وبلاگ‌ها، سایت‌ها، مجله‌ها و کتاب، بدون اجازه کتبی ناشر مجاز نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود.

عنوان: دندانپزشکی حیوانات کوچک (بیماری‌ها و روش‌های تشخیصی)
تألیف: دکتر شهرام جمشیدی - دکتر محمدمهدی دهقان - دکتر مهدیه رضائی - آیدین شجاعی تبریزی - حامد زمان خان ملایری
نوبت چاپ: اول
تاریخ انتشار: ۱۳۹۲
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
ناشر: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران
چاپ و صحافی: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

ISBN: 978-964-03-6507-6

9 789640 365076

«مسئولیت صحت مطالب کتاب با مؤلفان است»

«کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است»

بها : ۱۸۰۰۰۰ ریال

خیابان کارگر شمالی - خیابان شهید فرشی مقدم - مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

پست الکترونیک: press@ut.ac.ir - تارنما: <http://press.ut.ac.ir>

پخش و فروش: تلفکس ۸۸۰۱۲۰۷۸

پیشگفتار

دندان‌ها در تأمین سلامتی حیوانات خانگی نقش مهمی را بر عهده دارند. وظیفه اصلی دندانها؛ گرفتن و جویدن مواد غذایی است. در عین حال، در برخی از سگ‌ها و گربه‌ها این ناحیه به عنوان عضو تدافعی یا تهاجمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. عدم مراقبت بهداشتی می‌تواند در مدت کوتاهی سبب از بین رفتن و افتادن دندان‌ها شود که به ناچار چنین حیواناتی را در معرض ابتلا به بیماری‌های مزمن با مواد غذایی نرم خواهند داشت. در عین حال، افتادن دندان‌ها می‌تواند در تشخیص و بررسی حیوانات نقش داشته باشد و در مواقع نزاع با حیوانات دیگر به دلیل عدم توانایی در سبب ایجاد صدمه و حتی از دست دادن جان آنها شود.

بوی نامطبوع ناحیه دهان یکی از علل اصلی مراجعه‌های درمانگاهی دام‌های کوچک است که به طور عمده با منشأ بیماری‌های دندان ایجاد می‌شود. از طرف دیگر، حیوانات مبتلا به بیماری‌های دندان به دلیل درد حاصل، اغلب از خوردن غذا امتناع می‌کنند و ممکن است به همین دلیل رفتارهای تهاجمی پیدا کنند. تشخیص بهداشتی زیادی با توجه به تماس نزدیک حیوانات خانگی به دنبال بیماری‌های دهان می‌تواند ایجاد شود که سلامتی صاحب دام را به خطر می‌اندازد.

با توجه به نکات مذکور، رسیدگی، حفظ بهداشت و مراقبت از دندان‌ها در طب بالینی دام‌های کوچک از نقش بسیار بااهمیتی برخوردار است. بیماری‌های دندان جزء شایع‌ترین مشکلات حیوانات خانگی به شمار می‌روند و به همین دلیل لازم است

دامپزشکان در هنگام معاینه دقیق ناحیه دهان به مشکلات و بیماری‌های دندان توجه کامل داشته باشند.

با توجه به نیازی که در زمینه بیماری‌های دندان و دندانپزشکی دام‌های کوچک وجود داشت، بر آن شدیم تا در کتاب حاضر، بیماری‌ها و روش‌های تشخیصی و درمان هر یک شرح داده شود. مجموعه حاضر با نوشتار بسیار روان و به‌گونه‌ای تهیه شده که مطالب خنندگان اعم از دانشجویان دوره دکتری عمومی و دستیاران تخصصی بتوانند به سادگی به مطالب مورد نیاز دسترسی پیدا کنند. کتاب دندانپزشکی دام‌های کوچک از جدیدترین منابع موجود همراه با نتایج حاصل از مقالات پژوهشی مؤلفان تهیه شده است. در عین حال، تصویر موجود در کتاب به درک بهتر مطالب آن کمک بسیار خواهند کرد.

در اینجا لازم است از کمک‌ها و راهنمایی‌های ارزنده دندانپزشک‌های عزیز در تصحیح اصطلاحات دندانپزشکی، خانم دکتر سحر موسوی گرگری متخصص پروتز و خانم دکتر لاله اسکندری، تشکر و قدردانی شود. همچنین از خانم دکتر نازیلا کلامی، آقای بیجاری و آقای فسخودی که در تهیه تصاویر این کتاب یاری کردند، کمال سپاسگزاری و تشکر را داریم.

در پایان امید است تا مطالب این کتاب بتواند در ارتقاء دانش دانشجویان و همکاران محترم مؤثر و مفید باشد. انشاءالله تمامی عزیزان، اینجانبان را از نظر کارشناسانه خود بی‌نصیب نگذاشته و بر غنای کتاب بیفزایند.

مؤلفان

تهران، شهریور ۹۲

فهرست مطالب

فصل اول (آناتومی و فیزیولوژی دندان)

۱	۱-۱ ساختارهای دندانی
۱۴	۲-۱ رشد، توسعه و تکوین دندان
۱۵	۱-۱-۱ مراحل تکوین دندان
۱۵	۱) مرحله آغازین
۱۵	۲) مرحله جبهه‌ای
۱۶	۳) مرحله ترهک
۱۶	۴) مرحله تنگی و بازگشایی
۱۷	۵) جایگزینی دندان
۱۸	۲-۲ روند توسعه
۱۹	تکامل ریشه
۲۲	۳-۱ اکلوژن
۲۳	سگ‌های مزوسفال
۲۷	گربه‌های مزوسفال
۲۷	سگ‌ها و گربه‌های براکیوسفال
۳۱	سگ‌ها و گربه‌های دولیکوسفال

فصل دوم (معاینه بالینی دهان و دندان‌ها)

۳۳	۲-۱ معاینه بالینی
۳۳	۲-۱-۱ تاریخچه
۳۴	۲-۱-۲ معاینه بالینی عمومی
۳۴	۲-۱-۳ معاینه ناحیه دهان
۳۴	الف) معاینه ناحیه دهان در حالت هوشیاری (معاینه دهانی اولیه)
۳۶	ب) معاینه ناحیه دهان در حالت بیهوشی (معاینه دهانی دقیق)
۳۸	۱) ایندکس لثه
۴۰	۲) ایندکس پلاک

۴۰	..... (۳) ایندکس جرم
۴۱	..... (۴) ایندکس پاکت پریودنتال
۴۳	..... (۵) تحلیل لثه
۴۴	..... (۶) درگیری ناحیه فورکا
۴۴	..... (۷) میزان حرکت دندان
۴۵	..... (۸) میزان لثه چسبنده
۴۵	..... (۹) ایندکس بیماری پریودنتال
۴۶	..... ۲-۱-۲ ارزیابی‌های تشخیصی ناحیه دهان
۴۷	..... ۲-۲-۲ امتیازات

فصل سوم (وسایل و تجهیزات دندانپزشکی)

۵۳	..... ۳-۱ تجهیزات مورد نیاز باینه رومی و کشیدن دندان به روش‌های غیر جراحی
۶۲	..... ۳-۱-۱ ابزارهای دستی مراقبت‌های بافت پریودنتال
۶۲	..... - ساختار ابزارهای دستی
۶۳	..... - شیوه صحیح در دست گرفتن ابزار
۶۳	..... ۳-۱-۲ اکسپلورر دندان
۶۴	..... ۳-۱-۳ پروب پریودنتال
۶۶	..... ۳-۱-۴ آینه دهانی
۶۷	..... ۳-۱-۵ اسکیلر دندان
۶۷	..... ۳-۱-۶ دستگاه‌های جرم‌گیری
۶۷	..... ۳-۱-۶-۱ جرم‌گیرهای سونیک
۶۸	..... ۳-۱-۶-۲ جرم‌گیرهای اولتراسونیک
۶۹	..... ۳-۱-۷ کورت
۷۰	..... ۳-۱-۸ پالایش دهنده‌ها
۷۲	..... ۳-۱-۹ فرزهای دندانپزشکی
۷۴	..... ۳-۱-۱۰ لاکساتور
۷۶	..... ۳-۱-۱۱ فورسپس
۷۶	..... ۳-۱-۱۲ کیت تیز کننده ابزارآلات
۷۷	..... ۳-۲ تجهیزات مورد نیاز برای افزایش توان تشخیصی، جراحی‌های پریو و کشیدن دندان

۷۸	۳-۲-۱ سیستم انتقال نیرو .....
۷۹	۳-۲-۲ هندپیس .....
۸۲	۳-۳ وسایل و تجهیزات مورد نیاز در اندو (درمان ریشه) .....
۸۳	۳-۳-۱ بروش خاردار .....
۸۳	۳-۳-۲ فایل اندو .....
۸۴	۳-۳-۳ فایل K .....
۸۴	۳-۳-۴ فایل H .....
۸۵	۳-۱ فایل نیکل تیتانیوم .....
۸۵	۳-۳-۶ اندو برقی فایل .....
۸۵	۳-۱-۶-۱ سلامت .....
۸۶	۳-۱-۶-۲ طول .....
۸۷	۳-۳-۷ فایل رویش .....
۸۷	۳-۳-۸ استاپ اندو .....
۸۸	۳-۳-۹ دریل گیتس گلیس .....
۸۹	۳-۳-۱۰ فیلر اسپیرال .....
۸۹	۳-۳-۱۱ اسپریدر و بلاگر .....
۹۰	۳-۳-۱۲ انبر کالج .....
۹۱	۳-۳-۱۳ اسپاتول .....
۹۱	۳-۳-۱۴ سوزن اندو و سرنگ نشست و شو .....
۹۲	۳-۳-۱۵ نوارهای کاغذی .....
۹۲	۳-۳-۱۶ گوتا پرکا .....
۹۳	۳-۳-۱۷ اکسید روی-اوژنول .....
۹۳	۳-۳-۱۸ هیدروکسید کلسیم .....
۹۴	۳-۳-۱۹ هیپوکلریت سدیم (سفید کننده‌های خانگی معمول) .....
۹۵	۳-۴ مواد و تجهیزات پر کردن دندان .....
۹۵	۳-۴-۱ آمالگام .....
۹۶	۳-۴-۲ رزین‌های کامپوزیت .....
۹۸	۳-۴-۲-۱ پلیمریزاسیون .....
۱۰۰	۳-۴-۲-۲ اچینگ .....

- ۱۰۱ ..... ۳-۴-۲-۳ بوندینگ
- ۱۰۲ ..... ۳-۴-۳ گلس یونومر
- ۱۰۳ ..... ۳-۴-۴ کوپومر

فصل چهارم (رادیوگرافی در دندانپزشکی)

- ۱۰۵ ..... ۱-۴-۱ مقدماتی بر کاربردهای رادیوگرافی
- ۱۰۶ ..... ۴-۲-۱ تجهیزات رادیولوژی
- ۱۱۰ ..... ۳-۴-۱ ملاحظات سلامتی و ایمنی
- ۱۱۰ ..... ۴-۴-۱ فیلدهای اصلی برای دندانپزشکی
- ۱۱۲ ..... ۴-۱-۱ ماده برای فیلم (ظهور و ثبوت)
- ۱۱۳ ..... ۴-۴-۲ حالت های فیلم
- ۱۱۷ ..... الف) روش ریزی
- ۱۱۹ ..... ب) روش نیمه ریزی
- ۱۲۲ ..... - روی هم افتادن ساختارها
- ۱۲۳ ..... - اصلاح کشیده و کوتاه کردن سوپر
- ۱۲۷ ..... ۴-۵ تصویربرداری دیجیتالی
- ۱۲۸ ..... ۴-۶ تشخیص رادیولوژی
- ۱۳۰ ..... - آناتومی رادیوگرافی طبیعی دندان
- ۱۳۵ ..... - آرتیفکت در رادیوگراف های دندان
- ۱۳۶ ..... - چگونگی نگهداری از رادیوگراف
- ۱۳۹ ..... - مواد شیمیایی ظهور فیلم

فصل پنجم (اختلال های مادرزادی دندان)

- ۱۴۱ ..... ۵-۱ کاهش و افزایش مادرزادی تعداد دندان ها (الیگودنشيا و پلی دنشيا)
- ۱۴۵ ..... ۵-۲ بزرگ شدگی و کوچک شدگی مادرزادی دندان (ماکرودنشيا و میکرودنشيا)
- ۱۴۵ ..... ۵-۳ دندان در دندان (دنس این دنت)
- ۱۴۶ ..... ۵-۴ دوتایی شدن و اتصال مادرزادی دندان (ژمینیشن و فیوژن)
- ۱۴۸ ..... ۵-۵ کاسپ (توبرکل) اضافی
- ۱۴۸ ..... ۵-۶ نهفتگی مادرزادی دندان

۱۵۰	۵-۷ کیست دندان
۱۵۱	۵-۸ کاهش و اختلال ساخت مادرزادی مینا و عاج
۱۵۷	۵-۹ بدفرمی‌ها
۱۵۸	الف) بدفرمی‌های دندان
۱۵۸	۱) بدفرمی دندان‌های پیش
۱۶۰	۲) بدفرمی دندان‌های نیش
۱۶۲	۳) بدفرمی دندان‌های پرمولر و مولر
۱۶۳	ب) بدفرمی‌های اسکلتی
۱۶۳	۱) پروگناتیسم فک پایین
۱۶۴	۲) پروگناتیسم فک پایین
۱۶۵	۳) پروگناتیسم فک پایین
۱۶۶	۴) پروگناتیسم فک پایین
۱۶۶	۵) بایت هم‌سطح
۱۶۷	۶) بایت باز
۱۶۸	ج) بدفرمی‌های همراه با اختلال دندان‌های شیری
۱۶۸	۱) دندان‌های نیش دائمی
۱۶۹	۲) دندان‌های نیش دائمی بالا
۱۷۰	۳) دندان‌های پیش دائمی
۱۷۱	د) اختلال‌های ناشی از قتل شدن دندان‌ها
۱۷۳	۵-۱۰ اختلال‌های ریشه

فصل ششم (اختلال‌های التهابی دندان)

۱۷۷	۶-۱ بیماری پریودنتال
۱۸۰	۶-۱-۱ سبب‌شناسی
۱۸۷	۶-۱-۲ بیماری‌زایی
۱۸۸	۶-۱-۳ علایم بالینی
۱۸۹	۶-۱-۴ پیامدهای بیماری پریودنتال
۱۹۰	الف) پیامدهای موضعی بیماری پریودنتال
۱۹۰	۱) فیستول دهانی-بینی

۱۹۱	۲) آبنه دندان
۱۹۴	۳) شکستگی‌های پاتولوژیک
۱۹۵	۴) افزایش شیوع سرطان‌های دهان
۱۹۵	۵) استئومیلیت مزمن
۱۹۶	ب) پیامدهای سیستمیک بیماری پریدنتال
۱۹۷	۵-۱-۶ تشخیص
۱۹۹	۶-۱-۶ پیشگیری و درمان
۲۰۱	درمان و مراقبت ژنژیویت
۲۰۳	درمان و مراقبت پریدنتیت
۲۰۶	۷-۱-۶ پیشگیری
۲۰۸	۸-۱-۶ مراقبت‌های عمومی
۲۰۸	۲-۶ ضایعات تحلیل‌افتادگی کلاسیک گریه‌سانان
۲۰۸	۱-۲-۶ تعریف و پارامترهای
۲۱۲	۲-۲-۶ سبب‌شناسی
۲۱۳	۱) عوامل تغذیه‌ای و هورمونی
۲۱۴	۲) بیماری پریدنتال
۲۱۵	۳) تحلیل جایگزینی غیر التهابی
۲۱۵	۴) ضربه ناشی از بسته شدن فک‌ها و برخورد دندان‌ها به هم
۲۱۵	۵) کانال‌های ناحیه فورکا
۲۱۶	۶) عفونت‌های ویروسی
۲۱۷	۷) سایر علل احتمالی
۲۱۷	۳-۲-۶ تقسیم‌بندی ضایعات تحلیلی دندان‌ها
۲۱۹	۱) تحلیل سطحی
۲۱۹	۲) تحلیل جایگزینی
۲۲۰	۳) تحلیل التهابی
۲۲۱	۴-۲-۶ انواع و مراحل ضایعات تحلیلی
۲۲۵	۵-۲-۶ علائم بالینی
۲۲۶	۶-۲-۶ تشخیص
۲۲۶	۱-۶-۲-۶ معاینه ناحیه دهان

۲۲۹	۶-۲-۶-۲ رادیوگرافی
۲۳۱	۶-۲-۶-۳ هیستوپاتولوژی
۲۳۳	۶-۲-۷ درمان
۲۳۳	(۱) درمان محافظه کارانه
۲۳۴	(۲) کشیدن
۲۳۵	(۳) کوتاه کردن تاج
۲۳۷	سایر انتخاب‌های درمانی
۲۳۹	۶-۲-۱ پیش آگهی
۲۴۰	۶-۳-۱ پودینگ
۲۴۰	۶-۳-۱ ریف پاتوفیزیولوژی
۲۴۲	۶-۳-۲ علایم بالینی و تشخیص
۲۴۳	۶-۳-۳ درمان و مراقبت
۲۴۴	۶-۴-۱ بیماری‌های پالپ و سوراخ پری‌اسکال
۲۴۴	۶-۴-۱ واکنش‌های پالپ
۲۴۶	۶-۴-۲ ضایعات پری‌آپیکال
۲۵۱	۶-۴-۳ ضایعات ترکیبی اندودنتیک

فصل هفتم (اختلال‌های دژنراتیو و تروماتیک دندان)

۲۵۳	۷-۱ اختلال‌های دژنراتیو دندان
۲۵۳	۷-۱-۱ مقدمه
۲۵۳	۷-۱-۱-۱ سایش فیزیولوژیک (آبریشن)
۲۵۴	۷-۱-۱-۲ سایش مکانیکی (آبریشن)
۲۵۵	۷-۱-۲ علایم بالینی و تشخیص
۲۵۶	۷-۱-۳ درمان و مراقبت
۲۵۷	۷-۲ اختلال‌های تروماتیک دندان
۲۵۷	۷-۲-۱ جا به جایی و بیرون افتادن دندان
۲۵۸	۷-۲-۱-۱ علایم بالینی
۲۵۸	۷-۲-۱-۲ تشخیص
۲۵۹	۷-۲-۱-۳ درمان و مراقبت

۲۶۰	..... ۷-۲-۲ شکستگی دندان
۲۶۰	..... ۷-۲-۲-۱ شکستگی‌های تاج
۲۶۱	..... ۷-۲-۲-۱-۱ شکستگی‌های غیرپیچیده تاج
۲۶۲	..... ۷-۲-۲-۱-۲ شکستگی‌های پیچیده تاج
۲۶۳	..... ۷-۲-۲-۲ علایم بالینی
۲۶۴	..... ۷-۲-۲-۳ تشخیص
۲۶۶	..... ۷-۲-۲-۴ درمان
۲۶۶	..... ۷-۲-۲-۴-۱ شکستگی‌های تاج
۲۶۸	..... ۷-۲-۲-۴-۲ شکستگی‌های ریشه
۲۶۸	..... ۷-۲-۱-۵ مراقبت‌های درمانی

فصل هشتم (تومورهای دهان)

۲۶۹	..... ۸-۱ تومورهای بدخیم دهان
۲۶۹	..... ۸-۱-۱ مقدمه کلی
۲۶۹	..... سبب شناسی و بیماری‌زایی
۲۶۹	..... چهره بالینی
۲۷۰	..... تشخیص‌های تفریقی
۲۷۰	..... آزمایش‌های تشخیصی و درجه بندی بالینی
۲۷۲	..... درمان
۲۷۳	..... نکات کلیدی
۲۷۴	..... ۸-۱-۲ ملانوم بدخیم
۲۷۴	..... تعریف
۲۷۴	..... رفتار بیولوژیک، سبب شناسی و بیماری‌زایی
۲۷۴	..... چهره بالینی
۲۷۶	..... تشخیص‌های تفریقی
۲۷۷	..... آزمایش‌های تشخیصی
۲۷۸	..... درمان
۲۷۹	..... پیش آگهی
۲۸۰	..... نکات کلیدی

۲۸۰	۸-۱-۳ فیبروسارکوم
۲۸۰	تعریف
۲۸۰	رفتار بیولوژیک، سبب شناسی و بیماریزایی
۲۸۰	چهره بالینی
۲۸۲	تشخیص‌های تفریقی
۲۸۳	آزمایش‌های تشخیصی
۲۸۳	درمان
۲۸۴	پیش‌آگهی
۲۸۴	نکات کلیدی
۲۸۴	۸-۱-۴ رینوسلول‌های سنگفرشی
۲۸۴	تعریف
۲۸۴	رفتار بیولوژیک، سبب شناسی و بیماریزایی
۲۸۵	چهره بالینی
۲۸۷	تشخیص‌های تفریقی
۲۸۸	آزمایش‌های تشخیصی
۲۸۸	درمان
۲۸۹	پیش‌آگهی
۲۸۹	نکات کلیدی
۲۸۹	۸-۱-۵ فیبروسارکوم درجه خفیف از نظر بافت شناسی
۲۸۹	تعریف
۲۹۰	رفتار بیولوژیک، سبب شناسی و بیماریزایی
۲۹۰	چهره بالینی
۲۹۰	تشخیص‌های تفریقی
۲۹۰	آزمایش‌های تشخیصی
۲۹۱	درمان
۲۹۱	نکات کلیدی
۲۹۲	۸-۱-۶ استئوسارکوم
۲۹۲	تعریف
۲۹۲	رفتار بیولوژیک، سبب شناسی و بیماریزایی

۲۹۲	چهره بالینی
۲۹۳	تشخیص‌های تفریقی
۲۹۳	آزمایش‌های تشخیصی
۲۹۴	درمان
۲۹۴	نکات کلیدی
۲۹۴	۸-۱ توهم‌های خوش‌خیم دهان
۲۹۴	۸-۲-۱ اپولیس
۲۹۴	تعریف
۲۹۵	سبب‌شناسی و بیماریزایی
۲۹۵	چهره بالینی
۲۹۵	آزمایش‌های تشخیصی
۲۹۷	درمان
۲۹۷	نکات کلیدی
۲۹۷	۸-۲-۲ ادونتوما
۲۹۷	تعریف
۲۹۸	سبب‌شناسی و بیماریزایی
۲۹۸	چهره بالینی
۲۹۹	تشخیص‌های تفریقی
۲۹۹	آزمایش‌های تشخیصی
۳۰۰	درمان
۳۰۰	۸-۲-۳ پاپیلومای دهانی
۳۰۰	تعریف
۳۰۱	سبب‌شناسی و بیماریزایی
۳۰۱	درمان
۳۰۳	واژه‌نامه
۳۴۱	منابع